

Biroul
Bp 621 23.12.2015

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.221 din 2 iunie 2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr.396 din 11.06.2009, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.221 din 2 iunie 2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr.396 din 11.06.2009, cu modificările și completările ulterioare, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B621 din 24.11.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, în sensul extinderii categoriilor de beneficiari ai legii, precum și al prevederii posibilității acordării unor despăgubiri în cuantum fix pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare.

Având în vedere Deciziile Curții Constituționale nr.548/2008 și nr.786/2009, prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face

parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Ca observație de ordin general, precizăm că orice intervenție legislativă asupra dispozițiilor art.5 alin.(1) lit.a) din Legea nr.221/2009 trebuie să aibă în vedere cele reținute de Curtea Constituțională prin Deciziile nr.1354/2010, nr.1358/2010 și nr.1360/2010. Menționăm că, așa cum a subliniat Curtea Constituțională în Decizia nr.1360/2010, atât Parlamentul, cât și Guvernul, respectiv autoritățile și instituțiile publice urmează să respecte cele stabilite în considerentele și dispozitivul deciziilor sale.

Astfel, norma propusă la **art.III** pentru art.5 alin.(1) lit.a) prevede acordarea de **despăgubiri pentru prejudiciile morale** suferite prin condamnare sau ca urmare aplicării unor măsuri administrative cu caracter politic, în **sume maxime**, în funcție de calitatea persoanei.

Referitor la soluția legislativă propusă, trebuie subliniat că, prin Decizia nr.1360/2010, Curtea Constituțională a constatat că sunt neconstituționale prevederile art.5 alin.(1) lit.a) teza întâi din Legea nr.221/2009 care instituiau acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare. Menționăm că textul declarat neconstituțional avea următoarea redactare:

„(1) Orice persoană care a suferit condamnări cu caracter politic în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989 sau care a făcut obiectul unor măsuri administrative cu caracter politic, precum și, după decesul acestei persoane, soțul sau descendenții acesteia până la gradul al II-lea inclusiv pot solicita instanței de judecată, în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, obligarea statului la:
a) **acordarea unor despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin condamnare [...]**”.

Cu privire la acordarea unor despăgubiri pentru daunele morale suferite de persoanele persecutate din motive politice în perioada comunistă, Curtea a subliniat, în Decizia nr.1360/2010, că în această materie existau, la acea dată, *„două norme juridice - art.4 din Decretul-lege nr.118/1990 și art.5 alin.(1) lit.a) din Legea nr.221/2009 - cu aceeași finalitate, și anume acordarea unor sume de bani persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri”*.

În continuare, Curtea a constatat că nu se justifică instituirea unei norme - art.5 lit.a) din Legea nr.221/2009 - care avea un „scop identic celui prevăzut de art.4 din Decretul-lege nr.118/1990, diferența constând doar în modalitatea de plată - adică prestații lunare, până la sfârșitul vieții, în cazul art.4 din Decretul-lege nr.118/1990 și o sumă globală, în cazul art.5 alin. (1) lit.a) din Legea nr.221/2009”.

Astfel, Curtea a reținut că **„despăgubirile pentru daunele morale suferite în perioada comunistă trebuie să fie drepte, echitabile, rezonabile și proporționale cu gravitatea și suferințele produse prin aceste condamnări sau măsuri administrative. Or, despăgubirile prevăzute de dispozițiile de lege criticate, având același scop ca și indemnizația prevăzută de art.4 din Decretul-lege nr.118/1990, nu pot fi considerate drepte, echitabile și rezonabile”.**

Pentru aceste motive, dispozițiile art.5 alin.(1) lit.a) teza întâi din Legea nr.221/2009 au fost declarate neconstituționale prin Decizia nr.1360/2010.

Pe de altă parte, soluția prevederii unor despăgubiri în cuantum plafonat prin dispozițiile legii, prevăzută de art.5 alin.(1) lit.a) în forma modificată prin dispozițiile art.I pct.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.62/2010 a fost declarată neconstituțională prin Decizia nr.1354/2010.

Întrucât soluțiile legislative propuse la art.III din proiect sunt similare celor care au făcut obiectul respectivelor decizii ale Curții Constituționale, ele sunt, la rândul lor, susceptibile de neconstituționalitate.

3. Sub rezerva observațiilor de mai sus, precizăm că, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, **titlul proiectului și partea introductivă a articolului unic** trebuie reformulate, astfel:

„Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989”.

„**Articol unic.** - Legea nr.221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.396 din 11 iunie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:”.

Menționăm că, în situația în care art.III va fi eliminat din proiect, expresia „pentru modificarea și completarea”, din titlu, trebuie redată sub forma „pentru modificarea”, iar sintagma „se modifică și se completează”, din partea introductivă a articolului unic, trebuie redată sub forma „se modifică”.

Totodată, dispozițiile de modificare trebuie marcate ca puncte subsumate articolului unic, și nu ca articole de sine-stătătoare.

4. Față de forma actuală a proiectului, la **art.I**, care va deveni pct.1, partea dispozitivă trebuie reformulată, astfel:

„1. La articolul 3, partea introductivă și litera a) se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

Referitor la textul propus, este necesară reanalizarea expresiei „sau alte organe administrative Direcția generală a serviciului militar”, întrucât aceasta nu este suficient de clară.

5. Având în vedere exigențele de tehnică legislativă, la actualele **art.II** și **IV**, părțile dispozitive trebuie reformulate, astfel:

„La articolul 5 alineatul (1), partea introductivă și litera a) vor avea următorul cuprins:”.

„Alineatul (1¹) al articolului 5 se abrogă”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 1344/23.12.2015

Lege privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989

Notă: v. Decizia I.C.C.J. nr. 12/2011 - M. Of. nr. 789/7 nov. 2011 (art. 5 alin. (1) lit. a) teza I); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2013- M.Of. nr. 245/29 aor. 2013(art. 5 alin. (1) lit. b))

- 1 promulgată prin D. nr. 897/2009 M. Of. nr. 396/11 iun. 2009
Decret pentru promulgarea Legii privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989
- 2 modificări prin O.U.G. nr. 62/2010 M. Of. nr. 446/1 iul. 2010 *modifică art. 5 alin. (1) lit. a); introduce alin. (1_1) la art. 5*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente
- 3 modificări prin L. nr. 202/2010 M. Of. nr. 714/26 oct. 2010 *modifică art. 5 alin. (1) partea introductivă și alin. (2); introduce alin. (6) la art. 4*
Lege privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor
Notă: v. Decizia Î.C.C.J. nr. 12/2012 - M. Of. nr. 735/31 oct. 2012 (art. XXIV alin. (1)-(3);D.I.C.C.J. nr. 2/2013(Art. XVII alin. (2) - M.Of. nr. nr. 313/30 mai 2013);
- 4 modificări prin D.C.C. nr. 1354/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010 *suspendă, pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) (termenul se împlinește la data de 30 dec. 2010), după care operează dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituție*
Decizia nr. 1.354 din 20 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente
- 5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 1354/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010 *art. 5 alin. (1) lit. a)*
Decizia nr. 1.354 din 20 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, și pentru suspendarea aplicării unor dispoziții din titlul VII al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente
- 6 modificări prin D.C.C. nr. 1358/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010 *suspendă, pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi (termenul se împlinește la data de 30 dec. 2010), după care operează dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituție*
Decizia nr. 1.358 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989

- 7 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 1358/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010 art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi
Decizia nr. 1.358 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989
- 8 modificări prin D.C.C. nr. 1360/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010 suspendă, pentru o perioadă de 45 de zile prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi (termenul se împlinește la data de 30 dec. 2010), după care operează dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituție
Decizia nr. 1.360 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989
- 9 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 1360/2010 M. Of. nr. 761/15 nov. 2010 art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi
Decizia nr. 1.360 din 21 octombrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989
- 10 modificări prin L. nr. 42/2013 M. Of. nr. 129/11 mar. 2013 abrogă art. 1 alin. (2) lit. b)
Lege pentru abrogarea art. 1 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989